

L'habitatge, primer

Els debats a l'entorn del dret a l'habitatge han estat un dels més vius i intensos en els darrers anys. La crisi ha deixat al descobert les profundes ferides generades per l'especulació financera i immobiliària, que creen una veritable situació d'emergència en el sector de l'habitatge.

Des del punt de vista semàntic, la distinció entre la casa, l'habitatge i la llar ens permet copsar les diferents aportacions que fan a les nostres vides. La casa dona seguretat: és l'espai físic que ens guarda de les inclemències climàtiques i ens protegeix dels intrusos; l'habitatge ens permet privacitat i intimitat: és el lloc per viure, per guardar coses i records; i la llar ens facilita el caliu per compartir experiències, relacions, sentiments i emocions. Podem dir que sense aquest dret humà no és possible una vida digna. En canvi per a la Constitució espanyola és un dret social amb escasses garanties.

Davant d'aquests fets, la societat s'ha mobilitzat per exigir l'efectivitat del dret a l'habitatge i ha aconseguit avenços significatius. Recordem la Iniciativa Legislativa Popular que ha propiciat la Llei catalana de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, que recentment el govern de l'Estat ha recorregut al Tribunal Constitucional, fet que ha generat un fort rebuig ciutadà i polític.

El món local ha estat molt actiu i proper als casos de desnonaments, pugnant per aconseguir habitatges, però també per cercar noves polítiques públiques més efectives. Una de les línies és l'adreçada al que avui s'anomena «sensellarisme», que fa referència al problema social creixent pel qual molta gent que no disposa d'un habitatge es veu abocada a viure al carrer.

L'Ajuntament de Girona, seguint el camí d'altres municipis europeus, va engegar a finals de l'any passat una estratègia alternativa anomenada *housing first*, i en els darrers dies ha anunciat l'ampliació del projecte amb quatre habitatges més. Aquest model, que es va desenvolupar a la dècada dels noranta als EUA, consisteix en la idea que l'habitatge és el primer que cal facilitar a les persones sense llar, amb els suports necessaris per mantenir-la. Aquesta nova política va resultar molt més eficaç i eficient que la tradicional, basada en l'assistència, de donar ajudes insuficients o fer passar la persona per un seguit d'equipaments (albergs, habitatges temporals, residències, etc.).

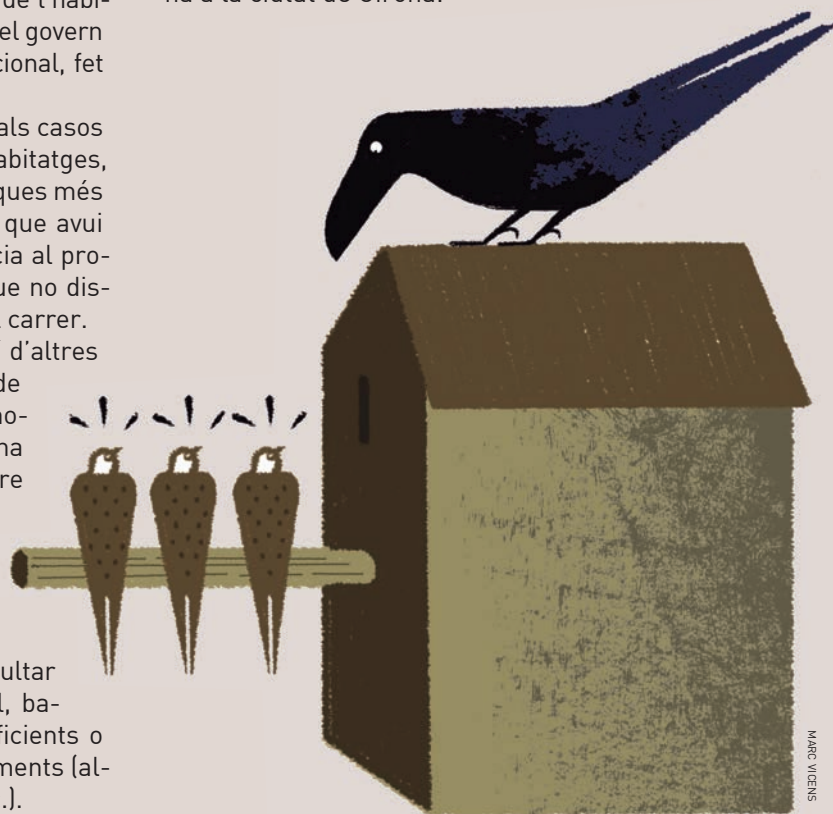
Una pregunta

I si decidíssim «quantificar» el dany que es fa quan les persones són avergonyides pels seus conciutadans com a condició per cobrir les seves necessitats bàsiques?

Tony Judt, historiador britànic

Aquest mètode, que es fonamenta en el dret a l'habitatge, se centra en l'autonomia i les capacitats, ja que les persones no són només receptores de serveis i d'ajudes sinó subjectes amb iniciatives i capacitats, que depenen de les característiques personals, però també de l'entorn. Es considera que la clau de l'èxit és la normalització del lloc de vida —que evita la formes d'allotjament segregats i permet la utilització dels serveis generals— i també la inserció comunitària, que facilita relacions i la construcció de xarxes de suport.

Esperem que aquesta experiència permeti avançar en la garantia del dret fonamental a l'habitatge de les 200 persones sense llar que es calcula que hi ha a la ciutat de Girona.

MARC VICENS